

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
“ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ”
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
6.050100 – "ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА"
(У ТОМУ ЧИСЛІ СКОРОЧЕНИЙ ТЕРМІН НАВЧАННЯ)

КРЕМЕНЧУК 2008

Методичні вказівки щодо самостійної роботи з вивчення навчальної дисципліни “Інформаційні системи і технології на підприємствах” для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 6.050100 – “Економіка підприємства” (у тому числі скорочений термін навчання)

Укладач асист. Д.Б. Лозовик

Рецензент к.е.н., доц. О.І. Маслак

Кафедра економіки

Затверджено методичною радою КДПУ імені Михайла Остроградського

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 2008 р.

Заступник голови методичної ради

доц. С.А. Сергієнко

З М І С Т

Вступ.....	4
1 Теми та погодинний розклад лекцій і самостійної роботи з навчальної дисципліни	5
2 Перелік тем і питань для самостійного опрацювання.....	7
Тема 1 Основні поняття і роль інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами.....	7
Тема 2 Економічна інформація на підприємствах і засоби її формалізованого опису.....	7
Тема 3 Сучасні підходи до розроблення і впровадження інформаційних систем	8
Тема 4 Засоби створення і забезпечення автоматизованих інформаційних технологій на підприємствах	8
Тема 5 Еволюція стратегічних моделей управління підприємствами в інформаційних системах	8
Тема 6 Автоматизація управління проектами на підприємствах.....	9
Тема 7 Автоматизація процесів бізнес-планування інвестиційних проектів та стратегічного оцінювання бізнесу.....	9
Тема 8 Комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень та їх використання	10
Тема 9 Експертні системи та їх використання	10
Тема 10 Інтегровані інформаційні системи управління підприємствами .	11
Тема 11 Інформаційні системи для транснаціональних корпорацій	11
3 Перелік питань для поточного та модульного контролю	13
Список літератури	15

ВСТУП

Успішний розвиток сучасного бізнесу неможливий без застосування нових комп'ютерних технологій. Зростання ролі фінансів в період переходу України до ринкової економіки не може не позначатися на автоматизації бізнесу. Облік фінансового стану та аналізу динаміки розвитку організації являються основними бізнес-процесами управління. Комп'ютерні технології дозволяють уніфікувати та суттєво прискорити ці трудомісткі процеси, забезпечити оперативність при підготовці регулярної звітності організацій будь-якого профілю перед вищими та податковими органами.

Головна мета навчальної дисципліни “Інформаційні системи і технології підприємств” – підготувати спеціаліста, який повинен добре володіти теоретичними та практичними знаннями в галузі економіки, бухгалтерського обліку та фінансів за допомогою комп'ютерної техніки, користуватися такими сучасними інформаційними системами, як “1С: Підприємство”, Project Expert та іншими. Окрім цього, у даному курсі наведено огляд та аналіз використання глобальної інформаційної системи INTERNET у сфері економіки.

Загальна задача курсу “Інформаційні системи і технології на підприємствах” – надання студентам теоретичних та практичних знань у галузі інформаційних систем і технологій в економіці, навчок використання інформаційних систем та мережі INTERNET в бізнесі.

У методичних вказівках розкриваються мета та завдання навчальної дисципліни, наведений перелік тем і питань для самостійного опрацювання, питання для самоперевірки, поточного та модульного контролю. Наведено список літератури, якою треба користуватися при самостійному вивченні курсу.

**1 ТЕМИ ТА ПОГОДИННИЙ РОЗКЛАД ЛЕКЦІЙ І САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

№ пор.	Тема	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
		К-сть год (лекц.)	К-сть год СРС	К-сть год (лекц.)	К-сть год СРС
1	2	3	4	5	6
1	Основні поняття і роль інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами	2	2	1	3
2	Економічна інформація на підприємствах і засоби її формалізованого опису	2	2	1	3
3	Сучасні підходи до розроблення і впровадження інформаційних систем	2	2	2	2
4	Засоби створення і забезпечення автоматизованих інформаційних технологій на підприємствах	2	4	1	5
5	Еволюція стратегічних моделей управління підприємствами в інформаційних системах	-	4	-	4
6	Автоматизація управління проектами на підприємствах	-	4	-	4

7	Автоматизація процесів бізнес-планування інвестиційних проектів та стратегічного оцінювання бізнесу	2	4	-	6
8	Комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень та їх використання	-	4	-	4
9	Експертні системи та їх використання	2	4	1	5
10	Інтегровані інформаційні системи управління підприємствами	2	4	2	4
11	Інформаційні системи для транснаціональних корпорацій	-	4	-	4
	<i>Усього:</i>	<i>14</i>	<i>38</i>	<i>8</i>	<i>44</i>

2 ПЕРЕЛІК ТЕМ І ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Тема 1 Основні поняття і роль інформаційних систем і технологій в управлінні підприємствами

1. Призначення і роль інформаційної системи. Основні характеристики системи. Структура системи управління. Призначення та головні завдання ІС.
2. Структура інформаційної системи управління. Функції ІС.
3. Сутність інформаційного процесу управління. Характеристики інформаційних процедур.
4. Задачі управління, що реалізують інформаційний процес.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть характерні риси сучасного етапу функціонування економічної системи.
2. Назвіть основні принципи нових інформаційних технологій.
3. Назвіть основні концепції побудови АРМ.
4. Які автоматизовані технології виконує персональна ІС?

Література: [2, с. 27; 4, с. 28]

Тема 2 Економічна інформація на підприємствах і засоби її формалізованого опису

1. Сутність та особливості економічної інформації. Економічні дані.
2. Види економічної інформації.
3. Реквізит. Структура та значення реквізиту. Показник. Інформаційний масив. Властивості економічної інформації.

Питання для самоперевірки

1. Поняття економічної інформації та економічних даних.
2. Види економічної інформації.
3. Головні напрями державної інформаційної політики.
4. Законодавство України щодо інформації.

Література: [2, с.14; 4, с. 14]

Тема 3 Сучасні підходи до розроблення і впровадження інформаційних систем

1. Загальні особливості автоматизованих інформаційних систем (АІС).

Призначення АІС. Функції АІС.

2. Структура АІС.
3. Архітектура АІС.

Питання для самоперевірки

1. У чому полягає концепція АІС?
2. З яких підсистем складається АІС?
3. Призначення та функції забезпечувальних систем АІС.
4. Прикладне програмне забезпечення АІС.

Література: [2, с. 45; 4, с. 38]

Тема 4 Засоби створення і забезпечення автоматизованих інформаційних технологій на підприємствах

1. Інформаційна технологія (ІТ). Етапи розвитку ІТ.
2. Сутність технологічного забезпечення. Склад ТЗ.
3. Системи обробки даних.
4. Режими оброблення інформації.
5. Технологія робочого столу.

Питання для самоперевірки

1. Етапи розвитку комп'ютерних інформаційних технологій.
2. Режими роботи ЕОМ. Режим реального часу.
3. Види електронних таблиць.
4. Використання табличного процесора Excel в економіці.

Література: [2, с. 411; 4, с. 58; 8 с. 74]

Тема 5 Еволюція стратегічних моделей управління підприємствами в

інформаційних системах

1. Структурна модель управління підприємством.
2. Принципи побудови системи моделей.
3. Класифікація та аналіз задач управління підприємством.
4. Передумови виникнення та стадії розвитку моделей інформаційних систем.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть недоліки функціонування виробничо-економічної системи.
2. Назвіть принципи побудови системи моделей.
3. Класифікація та аналіз задач управління розвитком підприємства.
4. Для чого використовуються системи підготовки прийняття рішень?

Література: [7, с. 125]

Тема 6 Автоматизація управління проектами на підприємствах

1. Призначення та функціональні можливості систем управління проектами.
2. Етапи розвитку інформаційних систем.
3. Характеристики найбільш розповсюджених систем управління проектами.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть базові функціональні можливості систем для управління проектами.
2. Функціональні можливості системи MS Project.
3. Функціональні можливості систем Time Line.

Література: [11, с. 116]

Тема 7 Автоматизація процесів бізнес-планування інвестиційних проектів та стратегічного оцінювання бізнесу

1. Призначення та основні можливості інформаційних систем процесів бізнес-планування проектів та стратегічного оцінювання бізнесу.
2. Рівні та властивості комп'ютерних технологій інвестиційного менеджменту.
3. Автоматизація процесів бізнес-планування на основі програми "Project Expert".

Питання для самоперевірки

1. Призначення та функціональні можливості системи "Project Expert".
2. Принципи роботи системи "Project Expert".
3. Призначення та функціональні можливості систем "Audit Expert".
4. Призначення та функціональні можливості систем "Forecast Expert".

Література: [11, с. 192]

Тема 8 Комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень та їх використання

1. Стадії розвитку інформаційних систем. Передумови виникнення систем підтримки прийняття рішень.
2. Управлінські рішення та способи їх підтримки.
3. Особливості та структура системи підтримки прийняття рішень.

Питання для самоперевірки

1. Стадії розвитку СППР.
2. Передумови виникнення СППР.
3. Структура систем підтримки прийняття рішень.
4. Застосування систем підтримки прийняття рішень.

Література: [4, с. 142; 11, с.265]

Тема 9 Експертні системи та їх використання

1. Особливості та сфера застосування ЕС.
2. Структура та компоненти ЕС.

Питання для самоперевірки

1. Поняття експертних систем.
2. Історія появи експертних систем.
3. Напрямами щодо створення практичних програмних експертних систем

Література: [4, с. 262; 8, с. 279; 11, с. 174]

Тема 10 Інтегровані інформаційні системи управління підприємствами

1. Склад, основні можливості та принципи функціонування системи “1С:Підприємство”.
2. Константи та довідники системи “1С:Підприємство”.
3. Документи та журнали. Перегляд документів та журналів, введення, редагування та копіювання документів.
4. Типові операції системи “1С:Підприємство”.

Питання для самоперевірки

1. Правила та способи заповнення констант, довідників.
2. Режими роботи таблиці.
3. Робота з довідником.
4. Робота з журналами документів.

Література: [5, с. 24; 10, 16; 12 с. 130]

Тема 11 Інформаційні системи для транснаціональних корпорацій

1. Особливості корпоративних інформаційних систем, вимоги, тенденції розвитку.
2. Корпоративна інформаційна система “Галактика”: можливості, структура, налаштування та робота в системі.

Питання для самоперевірки

1. Призначення та можливості системи "Галактика".
2. Структура системи "Галактика".

3. Робота в системі.

Література: [8, с. 332; 11, с. 285]

З ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1

1. Призначення і роль інформаційної системи. Основні характеристики системи. Структура системи управління. Призначення та головні завдання ІС.
2. Структура інформаційної системи управління. Функції ІС.
3. Сутність інформаційного процесу управління. Характеристики інформаційних процедур.
4. Задачі управління, що реалізують інформаційний процес.
5. Сутність та особливості економічної інформації. Економічні дані.
6. Види економічної інформації.
7. Реквізит. Структура та значення реквізиту. Показник. Інформаційний масив. Властивості економічної інформації.
8. Загальні особливості автоматизованих інформаційних систем (АІС). Призначення АІС. Функції АІС.
9. Структура АІС.
10. Архітектура АІС.
11. Інформаційна технологія (ІТ). Етапи розвитку ІТ.
12. Сутність технологічного забезпечення. Склад ТЗ.
13. Системи обробки даних.
14. Режими оброблення інформації.
15. Технологія робочого столу.
16. Структурна модель управління підприємством.
17. Принципи побудови системи моделей.
18. Класифікація та аналіз задач управління підприємством.

Модуль 2

1. Призначення та функціональні можливості систем управління

проектами.

2. Етапи розвитку інформаційних систем.
3. Характеристики найбільш розповсюджених систем управління проектами.
4. Призначення та основні можливості інформаційних систем процесів бізнес-планування проектів та стратегічного оцінювання бізнесу.
5. Рівні та властивості комп'ютерних технологій інвестиційного менеджменту.
6. Автоматизація процесів бізнес-планування на основі програми "Project Expert".
7. Стадії розвитку інформаційних систем. Передумови виникнення систем підтримки прийняття рішень.
8. Управлінські рішення та способи їх підтримки.
9. Особливості та структура системи підтримки прийняття рішень.
10. Особливості та сфера застосування ЕС.
11. Структура та компоненти ЕС.
12. Склад, основні можливості та принципи функціонування системи "1С:Підприємство".
13. Константи та довідники системи "1С:Підприємство".
14. Документи та журнали. Перегляд документів та журналів, введення, редагування та копіювання документів.
15. Типові операції системи "1С:Підприємство".
16. Особливості корпоративних інформаційних систем, вимоги, тенденції розвитку.
17. Корпоративна інформаційна система "Галактика": можливості, структура, налаштування та робота в системі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. АБТ 3.х Проф. Типовая украинская конфигурация для программного продукта 1С:Предприятие.
2. Ананьев О.М. та ін. Інформаційні системи і технології в комерційній діяльності: Підручник для ВНЗ/ О. Мананьєв, В.М.Білик, Я.А.Гончарук. – Львів: Новий-Світ, 2006. – 383 с.
3. Білик В.М., Костирко В.С. Інформаційні технології та системи: Навч. посібник для вузів за спец. "Торгівля". — К.: Центр навч. літ., 2006. – 231 с.
4. Інформаційні системи і технології в економіці. Посібник. Під ред. В.С. Пономаренка. – К.:Академія, 2001. – 544с.
5. Комягин Н. 1С: Бухгалтерия. Самоучитель. Версии 7.5 и 7.7 в вопросах и ответах. – М.: Триумф, 2000. – 400 с.
6. Конюховский П.В., Колесов Д.Н. Экономическая информатика. – СПб.: Питер, 2000. – 500с.
7. Писаревська Т.А. Інформаційні системи і технології в управлінні трудовими ресурсами: Навч. посібник, - 2-е вид., перерос. і доп.-К.: КНЕУ, 2000. – 279с.
8. Плєскач В.Л. та ін. Інформаційні технології та системи: Підручник для екон.спец.ВНЗ/ В.Л.Плєскач, Ю.В.Рогущина, Н.П. Кустова. - К.: Книга, 2004. – 519 с.
9. Пономаренко Л А. Комп'ютерні технології управління інноваційними проектами: Підручник для екон.спец. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2001. – 422 с.
- 10.Руководство по использованию системы 1С:Предприятие версии 7.7.
- 11.Устинова Г.М. Информационные системы менеджмента: Основные аналитические технологии в поддержке принятия решения: Учеб. пособ. – СПб: ДиаСофтЮП, 2000. – 368 с.
- 12.Шуремов Е.Л. Компьютерный учет торговых операций. 1С : Торговля

и склад 7.7. – М.:КомпьютерПресс, 2000. – 176 с.

- 13.Ярмуш О.В., Редько М.М. Інформатика і комп'ютерна техніка: Навч.посібник для екон.спец.ВНЗ I - II рівнів акредитації. - К.: Вища освіта, 2006. – 359 с.

Методичні вказівки щодо самостійної роботи з вивчення навчальної дисципліни “Інформаційні системи і технології на підприємствах” для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 6.050100 – “Економіка підприємства” (у тому числі скорочений термін навчання)

Укладач асист. Д. Б. Лозовик

Відповідальний за випуск зав. кафедри економіки О.І. Маслак

Підп. до др. _____ Формат 60x84 1/16. Папір тип. Друк ризографія

Ум. друк. арк. _____ Наклад _____ прим. Зам. № _____. Безкоштовно

Видавничий відділ КДПУ імені Михайла Остроградського
39614, м. Кременчук, вул. Першотравнева, 20